

Je verstand staat er bij stil

Stel: jij bent commissaris van een middelgroot bedrijf. Het staat er financieel slecht voor; er is onvoldoende geld voor onderhoud, laat staan voor investeringen. Voorzieningen voor het personeel worden versoberd of zelfs afgeschaft. Je waarschuwt als sinds 2012 dat er iets moet gebeuren, anders gaat het fout. In 2014 komt er een geheel nieuwe directie. De CFO, een jonge hond met kwaliteit en ambitie, laat weten dat wat hem betreft een fusie met een groter en sterker bedrijf onafwendbaar is. Daarmee loopt hij voor de troepen uit, maar hij heeft wel gelijk. Er worden adviseurs aangesleept, die schrijven mooie rapporten. De adviezen luiden keer op keer: ga fuseren. Dat is een eufemisme voor: laat je overnemen. Enkele collega-commissarissen past dit slecht. Ze hopen nog een paar jaar op hun stoeltje te zitten. Ze hebben de meerderheid in de RvC en dwingen af dat er keer op keer een nieuw onderzoekstraject wordt opgestart. Uiteindelijk beginnen niet alleen directie en medewerkers te klagen, maar ook goede klanten beginnen af te haken. Er gaat teveel fout. Kwaliteit laat het afweten, leveringen komen te laat, er worden smoezen opgedist om fouten te verdoezelen. Ten einde raad besluit de RvC het heft in eigen hand te nemen en zelf een onderzoek te doen naar de alternatieven. Eén van de commissarissen, met veel ervaring in schuldhulpverlening en budgetbeheer, wordt voorzitter van een commissie waarin verder de RvC, de directie en het managementteam zijn opgenomen. Het bekende advieskantoor Columbus wordt voor veel geld ingehuurd. Klanten worden uitgenodigd mee te praten. Op de inspraakdag komen 60 klanten die vrijelijk, zonder vooraf ontvangen agenda, mogen filosoferen over de toekomst van het bedrijf. De commissarissen zorgen zelf voor een gespreksverslag. Uiteindelijk worden op 4 oktober een rapportage van Columbus en een voorstel van de voorzitter van de regiegroep aan de RvC aangeboden. In dat voorstel onder punt 1: er is geen andere keus dan een fusie.

Op 25 oktober kwam de gehele RvC bij elkaar om rapport en voorstel te bespreken. Je begrijpt: de RvC, dat is de gemeenteraad. Er was in de middag van de 25^e een amendement (wijzigingsvoorstel) ingediend dat opriep tot nader onderzoek. Dat amendement werd aangenomen met 17 tegen 3. Dus de raad heeft de regie, doet een jaar lang zelf onderzoek, dient een duidelijk voorstel aan zichzelf in en schiet dat vervolgens bijna collectief af. En dat terwijl Langedijk technisch allang failliet is en er een reddende hand vanaf de andere kant van de N242 wordt uitgestoken. Terwijl raadsleden ons in vertrouwen laten weten dat Langedijk niet meer houdbaar is. Voorzieningen zullen verder in verval raken, belastingen zullen worden verhoogd. Maar met het CDA voorop wordt het eigen raadsonderzoek afgefakkeld en doorgeschoven naar de toekomst. Het CDA, verdediger van christelijke waarden, portefeuillehouder Wmo, jeugd, ouderen, zorg, onderwijs, subsidiebeleid, groenbeheer, milieu, vrijwilligersbeleid loopt voorop in het verzet. Reden: behoud van de eigen identiteit van Langedijk. Er zijn raadsleden die laten weten dat behoud van identiteit de burgers best wel wat mag kosten, een 60% hogere OZB bijvoorbeeld, en dat onze voorzieningen best nog wel wat minder kunnen. Ze bedoelen te zeggen: mijn hobby mag jou wel wat kosten. Wij voorspellen dat nu de eerste stap is gezet om straks de hete aardappel die "fusie" heet over de verkiezingen van 2018 heen te tillen. Dan wordt een fusie op z'n vroegst in 2021-2022 mogelijk.

Vandaag op NPO Radio 1 veelvuldig een initiatief van honderden lokale bestuurders, raadsleden en wetenschappers onder de naam Code Oranje. Voorman is de voortreffelijke burgemeester van Vlaarding, Bert Blase. Wij mochten op 13 oktober al met hem kennis maken op het Festival Lokale Democratie. Bijgaand het artikel uit Trouw van vandaag, "Oude, traditionele gemeenteraad moet op de helling". Er is dus nog hoop. Maar of Langedijk dat gaat halen?